

Durant la república visqué l'hostilitat i la intolerància, i, en esclatar la guerra, fou repressaliat per desafecte. Vingué la pau, i un cacic —“un home de pes, lligat a la banca”— li digué que seria alcalde de Ferreries. En plena postguerra, fam, misèria i manca de treball, ocupà el càrrec dues vegades, però acabà incomodant l'*statu quo* de la dictadura perquè volia intervenir en les necessitats peremptòries de la gent. “Jo veia que hi havia molta manca de treball, i així, inspirat en l'encíclica Rerum Novarum de Joan XXIII, que proclamava que la terra havia de ser cultivada pels mateixos propietaris, vaig voler repartir el treball.” Febrer s'havia atrevit a tocar una qüestió sagrada (la reforma agrària), i és així que caigué en desgràcia.

Tasca de premsa. Durant vint-i-tres anys va dirigir —i redactar i compaginar i editar amb un ciclostil— la revista *Nuestro Hogar*, primera llavor del peridisme local, on hauria de demostrar la forma creixent en què anava sensibilitzant-se pels problemes socials de la gent menys afavorida. Aquell foc, gens violent però explícit i sincer, anà d'augment en la seva consciència, i així acabaria considerat pel règim un suspecte. Les esquerres el tancaren durant la guerra per dretà; i les dretes, durant el franquisme, l'encalçaren per subversiu: confiscaren el ciclostil i el sotmeteren a pressions policiaques. Haver travessat aquestes experiències, no és, tal volta, haver rebut la

projecció sobre la pròpia biografia de la paradoxa que presideix la identitat del segle XX?

Jaume Febrer hagué d'aprendre català, tot buscant la personalitat menorquina negada en el tall de la guerra, fent un curs per correspondència amb l'associació valenciana Lo Rat-Penat (19 de juny de 1966). Llevat del seu compatrici Borja Moll, ningú a Menorca no sentia preocupació per la llengua pròpia. Enmig d'aquest context històric, Febrer mantindria endegat un intens activisme social —d'arrel sobretot cívica. Dotze

anys va dirigir una revista apícola, sovintejà col·laboracions en la premsa insular i local de Ferreries, potser aspirant a rompre el malefici truculent d'un segle que, en perspectiva espanyola, ha resultat de mal passar, particularment per aquells que pugueren anar obrint el ulls i feren la transició pacífica però implacable abans que Franco fes el traspàs entubat a l'alta tecnologia mèdica que el segle ha procurat en la lluita contra el final ineluctable i seguríssim.

Jordi Alzina

L'enteresa de Josep Lluís Bausset

Vora els noranta anys, Josep Lluís Bausset es trasllada tots els dilluns a València per assistir, puntualment, a la tertúlia amb els amics que fundà, als anys cinquanta, juntament amb Joan Fuster.

Josep Lluís Bausset viu a l'Alcúdia. Sa casa és tot just enfront de l'estació. Abans d'eixir al carrer, Bausset ens mostra la seua col·lecció de litografies i pintures de Manolo Boix. Que n'està, d'orgullós Bausset!; i també dels poemes, acuradament emmarcats, que té d'en Fuster: “Jo era amic íntim de Joan Fuster. Fins que va

morir. Mira, aquest és un article que em va dedicar expressament a la cartellera *Qué y dónde*.” Després, ens ensenya els seus llibres ordenats primorosament al seu despatx. I ens convida a anar a la farmàcia de la filla per fer-li l'entrevista, perquè allí “fa massa fred”.

Travessem tot el poble. La farmà-

Com aconseguir les pel·lícules d'EL TEMPS

Subscriptors:

- Demanant-les per telèfon al 902 13 10 25 (o al 00 34 963 535 100 des de fora de l'Estat espanyol)

No subscriptors:

- Demanant-les al quiosc
- O bé retallant aquest anunci i enviant-lo a EL TEMPS (Av. Baró de Càrcer, 40. 46001 València) amb les vostres dades (nom, adreça i telèfon)

Preu: 800 ptes. per video +375 ptes. de despeses de lliurament

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Consell de Mallorca
Cultura i patrimoni

LAUREN
VIDEO HOGAR

EL TEMPS
15

Josep Lluís Bausset, durant una conferència. Bausset s'ha mantingut sempre fidel a la cultura del seu poble. Encara avui, manté una activitat considerable com a escriptor i col·laborador a diversos mitjans de comunicació. A sota, portada de la seua primera novel·la, *Diari inacabat de guerra*, publicada per Bromera l'any passat.

cia n'és a l'altra part. Durant el projecte, que fem a un pas respectable, ens conta com va nàixer la seua col·laboració al diari *Levante*: "Ací hi havia un xicot que en feia de corresponsal. Però s'ho va haver de deixar perquè el van destinar a València. I Vicent Ventura em va proposar de col·laborar-hi. I així va començar tot." Bausset encara hi col·labora. Gairebé cada setmana fa la crònica –titulada 'Impressions d'un aficionat'– de la partida de pilota que es juga al trinquet Pelayo de València tots els dissabtes. I també, de tant en

tant, hi publica algun article d'opinió. Josep Lluís Bausset va publicar l'any passat, quan ja en tenia vuitanta-vuit, la seua primera novel·la: *Diari inacabat de guerra*. "Un

amic meu de l'Alcúdia que viu a Perpinyà i Manolo Boix van llegir uns papers meus i els van agradar. Tots dos em van suggerir de publicar-los."

Arribem a la farmàcia. Ens fan passar a una saleta interior. Penjat a la paret, hi ha el títol de llicenciatura en farmàcia de Bausset, expedid pel govern provisional de la República el 18 de juliol de 1931. Bausset procedeix d'una família valenciana. Nascut a Paiporta el 19

d'agost de 1910, es va traslladar ben aviat a l'Alcúdia. El seu valencianisme es va covar, però, al cap i casal:

"A València vaig fer amistat amb Xavier Casp, que tenia un grupet que es deia 'Acció Valenciana' i publicaven un número que

es deia *Acció* i un altre que es deia *El Camí*. Allí vaig conèixer molta gent. Després de la guerra vaig haver de fer classes particulars a València perquè em van destituir d'unes oposicions de professor que havia guanyat per qüestions polítiques. Vivia en la pensió Cavanilles de València i allí vaig conèixer Joan Fuster. I vàrem fer molta amistat. Joan Fuster i jo vàrem fundar la tertúlia dels dilluns perquè era el dia que es feia el concert a la Societat Filarmònica del

Teatre Principal de València. A la tertúlia vingué molta gent: Enric Soler i Godes, Eduard Soler i Estruch... També hi assistia Manuel Sanchis Guarner. La tertúlia, al llarg dels anys, ha canviat moltes vegades de lloc, però encara es manté. Actualment es fa a la cafeteria San Patricio, al carrer en Llop de la ciutat de València. Hi anem Francesc Ferrer Pastor; un tal Cabrera, de Carlet; un capellà anomenat Josep Maria Ruiz, natural de la Pobla de Farnals, i jo mateix. També vaig conèixer Vicent Andrés Estellés perquè tenia una casa a Benimodo, molt prop de l'Alcúdia. Jo me n'anava moltes vesprades a vore-lo a sa casa, i ell se n'alegrava molt perquè els metges li havien prohibit fumar, i quan jo hi arribava la dona se n'anava a comprar i ell aprofitava per fumar-se uns cigarrets. A Carlet vaig fer classes de valencià en un magatzem durant dos anys, i també a Benimodo. També vaig col·laborar en una emissora de ràdio de Guadassuar en una tertúlia que feien sobre agricultura. Hi anava en bicicleta, en estiu; i en taxi, a l'hivern. Hi vaig col·laborar durant un any però el governador de València va enviar una circular que deia: '*No podem permetre certes resurreccions que puegan poner en peligro la unidad de la patria.*' Em van dir que a partir d'aquell moment les meues intervencions havien de ser en castellà. I vaig decidir de no tornar-hi mai més."

Juli Capilla

HISTÒRIA DELS CLUBS DE FUTBOL

La setmana que ve, el fascicle 13

Amb la història de l'Hèrcules CF, la UE de Sants, el CE Manresa, el CF Gandia, la UE Tàrraga i la UE Poblera.*

* si us falten les cobertes o algun fascicle, demaneu-los al telèfon 902 13 10 25

